

Cofnodion y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ddydd Iau, 23 Mawrth 2017 am 9.30am yn Ystafell Gynadledda 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun

Yn bresennol:

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Huw Hilditch-Roberts (Cadeirydd), Martyn Holland, Bob Murray, Anton Sampson, David Simmons, Cefyn Williams a Cheryl Williams.

Y Cynghorydd David Smith, Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus, ar gyfer eitemau 5 a 6.

Hefyd yn bresennol: Y Prif Weithredwr (MM), Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a'r Gwasanaethau Democrataidd (GW), Pennaeth y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol (PG), Rheolwr Gwasanaethau Ardaloedd y Gogledd (JM), y Cydlynnydd Archwilio (RE) a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd (KAE).

Arsylwyr: Y Cynghorwyr Meirick Lloyd-Davies ac Arwel Roberts.

---

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr Bill Cowie, Peter Evans a Rhys Hughes.

Yr Aelod Cabinet Bobby Feeley ar gyfer eitem 7 hefyd, fel Aelod Arweiniol Gofal Cymdeithasol, Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd David Simmons gysylltiad personol ag eitem 5 ar y rhaglen – rheoleiddio dyfeisiau hedfan di-yrwr. Mae'r Cynghorydd Simmons yn Gadeirydd mewn sefydliad sy'n defnyddio dronau ar gyfer gweithgarwch chwilio ac achub.

3 MATERION BRYG FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Nid oedd unrhyw faterion bryg.

Cydymdeimlodd y Cadeirydd a'r Pwyllgor â theuluoedd y dioddefwyr yn yr ymosodiad terfysgol yn San Steffan y diwrnod cynt gan ddymuno'r gorau i'r rhai a anafwyd yn yr ymosodiad.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 2 Chwefror 2017. Nid oedd unrhyw fater yn codi ohonynt.

Penderfynwyd: y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 2 Chwefror 2017 fel cofnod cywir.

5 RHEOLEIDDIO DYFEISIAU HEDFAN DI-YRRWR

Bu i'r Cadeirydd gyflwyno Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus gan ddiolch iddo am y gwaith roedd wedi'i wneud o fewn ei bortffolio dros y 5 mlynedd ddiwethaf. Ategwyd hyn gan aelodau'r Pwyllgor.

Cyflwynodd Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) gan ddweud wrth y Pwyllgor fod yr adroddiad wedi'i gyflwyno iddynt er mwyn ymateb i gais y Cyngor Sir, yn dilyn ei drafodaeth ym mis Rhagfyr 2016 ar Rybudd o Gynnig a gyflwynwyd gan y Cynghorydd Arwel Roberts, a oedd yn gofyn am wahardd 'dronau' rhag hedfan dros bob man cyhoeddus yn Sir Ddinbych.

Roedd y Cyngor Sir wedi penderfynu y dylai'r Pwyllgor Archwilio ystyried a ddylai'r Cyngor gyflwyno cyfyngiadau yn ychwanegol at y rhai sydd wedi'u cynnwys yn y gyfraith, mewn perthynas â hedfan dyfeisiau di-yrwr.

Roedd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a'r Gwasanaethau Democratiaidd (GCADaGD) wedi darparu adroddiad i'r Pwyllgor a oedd yn manylu ar y fframwaith rheoleiddio mewn perthynas â defnyddio dyfeisiau hedfan di-yrwr, gan restru'r deddfau a'r rheoliadau a oedd yn rheoli eu defnydd ar hyn o bryd. Roedd Deddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012 yn rhoi pwerau i awdurdodau lleol lunio is-ddeddfau i atal neu gael gwared â niwsans yn eu hardal. Er hynny, gallai gorfodi is-ddeddfau lleol mewn perthynas â hedfan dyfeisiau di-yrwr fod yn anodd iawn, oherwydd natur y broblem.

Dywedodd Pennaeth y GCADaGD bod y ddeddfwriaeth gyfredol, a oedd wedi'i chynnwys yn Neddf Hedfan Sifil 1982 ac, yn ddiweddarach, yng Ngorchymyn Llywio yn yr Awyr 2016, yn gynhwysfawr iawn a'i bod yn trafod holl agweddau hedfan peiriannau a dyfeisiau, gyda gyrwyr a hebddynt, gan gynnwys dronau. Dywedodd na allai'r Cyngor wneud unrhyw beth i reoli dronau sy'n hedfan. Yr unig bwerau a oedd ar gael iddynt oedd rhai i gyflwyno is-ddeddfau a oedd yn gwahardd pobl rhag eu hedfan o dir sy'n eiddo i'r Cyngor.

Tynnodd Pennaeth y GCADaGD sylw'r Aelodau at ymgynghoriad diweddar gan Adran Drafnidiaeth y DU – 'Datgloi Economi Technoleg Uwch y DU: Ymgynghoriad ar ddefnyddio Dronau yn ddiogel yn y DU' a ddaeth i ben yn ddiweddar. Eglurodd bod yr ymgynghoriad eang (roedd copi ohono wedi'i atodi i'r adroddiad) yn canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth ynglŷn â ffyrdd o ddefnyddio dronau yn

ddiogel at ddibenion masnachol a hamdden, heb rwystro mentergarwch ac arloesedd. Dywedodd wrth y Pwyllgor hefyd fod y Cyngor ei hun wedi defnyddio dronau i fesur adeiladau a thiroedd.

Dywedodd y Cynghorydd David Simmons ei fod yn gwybod bod Sefydliad Cenedlaethol y Badau Achub yn treialu dronau datblygedig iawn ar hyn o bryd, gyda'r dechnoleg ddiweddaraf a fyddai'n cynorthwyo gwaith achub yr elusen. Roedd System Leoli Fyd-Eang (GPS) ar rai o'r dronau roedd Sefydliad y Badau Achub yn eu defnyddio ar hyn o bryd, a oedd yn gallu mesur pellter gwrthrych oddi wrth reolwr y drôn.

Gan ymateb i gwestiynau gan yr Aelodau, dywedodd Pennaeth y GCADaGD:

- Nad oedd gan awdurdodau lleol unrhyw reolaeth dros yr awyr mewn perthynas â hedfan – yr Awdurdod Hedfan Sifil a oedd yn rheoli hynny;
- Roedd Deddf Hedfan Sifil 1982 a Gorchymyn Llywio yn yr Awyr 2016 yn cyfeirio at faterion fel prysurdeb yn yr awyr a lefelau sŵn dyfeisiau a pheiriannau hedfan.
- Roedd cyfreithiau preifatrwydd, niwed personol a diogelu data yn amddiffyn hawliau unigolion i breifatrwydd a hawliau rhag ymyrraeth wedi'i achosi gan ddronau a pheiriannau hedfan di-yrwr.
- Roedd hedfan drôn mewn ardaloedd adeiledig neu, os oedd camera arno, o fewn 50m i adeilad, yn anghyfreithlon heb drwydded; ac
- Roedd yn debygol y byddai canllawiau ychwanegol yn cael eu cyhoeddi gan yr Adran Drafnidiaeth unwaith y byddai'r holl ymatebion i'r ymgynghoriad wedi'u hystyried, cyn cyflwyno unrhyw ddeddfwriaeth newydd.

Dywedodd y Cynghorydd Arwel Roberts wrth y Pwyllgor ei fod, ar ôl cyflwyno'r Rhybudd o Gynnig, wedi derbyn e-bost gan gwmni diogelwch byd-eang o Lundain mewn perthynas â phroblemau a oedd yn ymwneud â dronau, gan gynnwys sŵn. Roedd y cwmni'n cynnig helpu unigolion neu gwmnïau a oedd yn cael eu poeni gan ddronau.

Gwahoddwyd aelod o'r cyhoedd a oedd yn bresennol yn y cyfarfod i annerch y Pwyllgor. Eglurodd ei fod yn weithredwr dronau trwyddedig a'i fod yn hyddysg yn y cyfreithiau cyfredol a oedd yn eu rheoli, a oedd yn gynhwysfawr, yn ei farn o. Dywedodd wrth yr aelodau bod y cyfrifoldeb mewn perthynas â riportio cwynion am ddronau wedi'i drosglwyddo oddi wrth yr Awdurdod Hedfan Sifil i'r Heddlu yn ddiweddar, felly os oedd gan aelod o'r cyhoedd gwyn a oedd yn ymwneud â dyfeisiau hedfan di-yrwr, dylent gysylltu â'r Heddlu, yn gyntaf. Roedd gwefan ar gael hefyd, a oedd yn cynnwys manylion cod er mwyn defnyddio dronau yn ddiogel. Cynigiodd ei wasanaethau i'r aelodau am faterion a gwybodaeth yn ymwneud â dronau/dyfeisiau a pheiriannau hedfan di-yrwr.

Diolchodd y Pwyllgor i'r Cynghorydd Arwel Roberts am dynnu sylw'r Cyngor tuag at ddefnyddio dronau ac i Bennaeth y GCADaGD a'r aelod o'r cyhoedd a ddaeth i'r cyfarfod am egluro'r ddeddfwriaeth gyfredol a oedd yn rheoli dyfeisiau a pheiriannau hedfan di-yrwr i'r aelodau. Roeddent o'r farn bod y drafodaeth a'r wybodaeth a rannwyd wedi bod yn hynod ddefnyddiol ac addysgiadol. Roedd yr aelodau'n credu'n gryf na fyddai cyflwyno unrhyw is-ddeddfau mewn perthynas â dyfeisiau a pheiriannau hedfan di-yrwr yn effeithiol ar hyn o bryd, gan yr

y addeddengys fod y ddeddfwriaeth a'r canllawiau cyfredol yn rheoli eu defnydd yn effeithiol. Er hynny, bu iddynt ymrwmo i fonitro canlyniad yr ymgynghoriad diweddar ac ystyried y mater eto yn y dyfodol pe bai canlyniad yr ymgynghoriad yn gofyn am ystyriaeth o'r fath. Felly:

Penderfynwyd: yn amodol ar y sylwadau uchod, nad oedd unrhyw gamau gweithredu pellach wedi'u hargymell ar hyn o bryd mewn perthynas â rheoleiddio dronau yn Sir Ddinbych, gan fod deddfwriaeth a chanllawiau cyfredol yn rheoli eu defnydd yn ddigonol. Fodd bynnag, pe bai canfyddiadau ymgynghoriad Llywodraeth y DU ar ddefnyddio dronau yn ddiogel, 'Datgloi Economi Technoleg Uwch y DU', yn gofyn am ystyried y mater eto, dylid cyflwyno adroddiad ynglŷn â rheoliadau lleol posibl i'r Pwyllgor Archwilio.

6 YMAGWEDD GORFFORAETHOL TUAG AT REOLI 'GWYLANOD' AR DRAWS Y SIR

Cyflwynodd Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus yr adroddiad (a ddisbarthwyd ymlaen llaw) gan roi gwybod i'r Pwyllgor bod gwylanod, fel adar eraill, ynghyd â'u nythod a'u hwyau, wedi'u gwarchod gan y gyfraith dan ddarpariaethau Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000, er bod nifer yn eu hystyried yn bla. Rhoddwyd gwarchodaeth ychwanegol i nifer o 'wylanod' hefyd, gan fod niferoedd y rhai gwyllt yn gostwng. Fodd bynnag, roedd y Cyngor yn cydnabod bod ymddygiad gwylanod mewn blynyddoedd diweddar wedi dod yn broblem gynyddol i'r Awdurdod, i drigolion, i ymwelwyr ac i fusnesau lleol ac felly roedd angen gweithredu er mwyn lleihau'r effaith niweidiol ar y Sir.

Tynnodd yr Aelod Arweiniol sylw'r aelodau at Atodiad 2 i'r adroddiad, a oedd yn cynnwys cynllun gweithredu drafft i fynd i'r afael â'r problemau a achosid gan wylanod. Dywedodd fod Uwch Dîm Arweinyddiaeth y Cyngor wedi ystyried y cynllun gweithredu hwn eisoes ac roedd swyddogion bellach yn ceisio casglu barn yr aelodau ar y camau arfaethedig, ynghyd ag unrhyw gamau gweithredu eraill roedd aelodau'r Pwyllgor yn dymuno eu cynnig. Roedd nifer o atodiadau'r adroddiad yn pwysleisio'r cymhlethdodau a oedd ynghlwm ag ymdrin â phroblemau a oedd yn ymwneud â gwylanod, a'r amryw atebion a dreialwyd mewn ardaloedd eraill yn y DU i fynd i'r afael â phroblemau a achosid ganddynt.

Pwysleisiodd aelodau'r Pwyllgor y problemau roedd gwylanod yn eu hachosi yn eu cymunedau hwythau a'r modd roedd rhai o'r problemau hyn yn cael eu gwaethygu gan bobl ac arferion gwael e.e. bwydo'r adar, rhoi bagiau sbwriel y tu allan y noson cyn iddynt gael eu casglu, arferion gwastraff bwyd bwytai a bwytai bwyd brys, ac ati. Bu iddynt hefyd restru nifer o gynlluniau y gwyddent fod awdurdodau lleol eraill wedi'u treialu er mwyn ceisio lleihau niwsans gwylanod a rheoli eu niferoedd h.y. gosod baneri/balwnau, rhwydi/pigau ar doeau, tyllu wyau mewn nythod, dulliau atal cenhedlu, ac ati.

Amlygwyd graddau'r niwsans a pha mor gyffredin oedd gwylanod yn y Sir gan aelodau drwy gyfeirio at uned fanwerthu yn y Rhyl, lle daethpwyd o hyd i 71 o

nythod gwylanod ar y to wrth ei archwilio. Cyfeiriodd aelod arall at ysgol yn y Sir a oedd wedi gwario arian o'i chyllideb i ariannu gwaith i ddiogelu'r adeilad a'r disgyblion rhag gwylanod.

Gan ymateb i gwestiynau'r aelodau, bu i'r Aelod Arweiniol a Phennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd:

- gytuno gyda'r aelodau bod cymaint o fai ar bobl am y problemau a achosid gan wylanod â'r gwylanod eu hunain. Yn sicr, roedd angen addysgu pobl mewn perthynas â bwydo gwylanod a sut i wella eu dulliau o gael gwared â gwastraff cartref;
- cadarnhau, yn yr un modd, bod angen addysgu bwytai a lleoedd bwyta am ffyrdd o gael gwared â'u gwastraff, ac ati;
- dweud bod problemau mewn perthynas â gwylanod yn dod mor gyffredin yng nghefn gwlad ag yr oeddent ar hyd yr arfordir; a
- chadarnhau bod yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth o'r farn bod angen ymagwedd amlochrog tuag at reoli gwylanod ac, er bod ganddynt rai pryderon ynglŷn â pha mor ymarferol oedd gorfodi unrhyw is-ddeddfau posib' ynglŷn â bwydo'r gwylanod, efallai y byddai cymeradwyo is-ddeddf yn fanteisiol o safbwynt datgan yn glir wrth drigolion ac ymwelwyr nad oedd croeso i arferion o'r fath ac na fyddent yn cael eu goddef.

Roedd y Pwyllgor yn cefnogi'r holl gamau gweithredu a gynigiwyd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth. Ar ben hynny, awgrymodd yr aelodau y dylid cymryd y camau canlynol mewn perthynas â rheoli gwylanod ledled y Sir:

- gan ei bod yn hysbys y gallai gwylanod hedfan hyd at 60 milltir yn ystod y nos a chan nad oeddent yn poeni am ffiniau sirol, roedd yn hanfodol bod y Cyngor yn dod a'i gamau gweithredu arfaethedig i'w rheoli at sylw awdurdodau lleol eraill, gan ofyn am eu cefnogaeth a'u cymorth i fabwysiadu dulliau tebyg;
- dylai holl safleoedd y Cyngor Sir fod â mesurau atal gwylanod wedi'u gosod;
- os oedd problem hysbys o ran pobl yn bwydo gwylanod, dylid gofyn i Dîm Gorfodi Diogelwch Cymunedol y Cyngor gyflwyno rhybuddion i unigolion a oedd yn bwydo'r adar ac os nad oedd ceisio perswadio yn ddigon, yna dylid cyflwyno rhybuddion cosb benodedig;
- ystyried cyflwyno is-ddeddf neu Orchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus i atal pobl rhag bwydo'r gwylanod, er mwyn codi ymwybyddiaeth y cyhoedd am y broblem o fwydo gwylanod;
- Lansio ymgyrch i geisio addysgu preswylwyr ac ymwelwyr i beidio â bwydo'r gwylanod, gan dynnu eu sylw tuag at beryglon yr arfer hon i bobl ac i'r gwylanod eu hunain (yn debyg i'r dulliau y mae sŵau'n eu defnyddio);
- Lansio ymgyrch i godi ymwybyddiaeth wrth ddsbarthu calendrau sbwriel am yr angen am osod y sbwriel allan ar y diwrnod casglu ei hun, er mwyn sicrhau nad yw gwylanod, plâu eraill nac anifeiliaid yn gallu cael gafeal arno h.y. 'amod' ar gyfer casglu sbwriel;
- Cyflwyno 'Siarter Wylanod' ar gyfer busnesau masnachol i sicrhau bod eu gwastraff bwyd yn ddiogel ac nad yw ar gael yn hawdd i adar nac anifeiliaid pan oedd yn cael ei adael y tu allan;

- ystyried ymgymryd â gweithgarwch gorfodi y 'tu allan i oriau' pe bai'n dod yn amlwg bod gwastraff bwyd yn cael ei adael allan mewn modd anniogel yn rheolaidd; ac
- ystyried effeithiolrwydd a'r gost arfaethedig o ddefnyddio dulliau atal cenhedlu i reoli niferoedd y gwyfanod.

Ar ddiwedd y drafodaeth:

Penderfynwyd: - bod yr aelodau

- (i) **wedi ddarllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 1) yn rhan o'i ystyriaethau; ac**
- (ii) **yn amodol ar gynnwys y camau gweithredu a argymhellwyd uchod, yn cefnogi'r camau gweithredu corfforaethol y cytunwyd arnynt gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth, fel ag y maent yn Atodiad 2 i'r adroddiad.**

7 RHEOLI GWASANAETH BYW'N ANNIBYNNOL Â CHYMORTH, AILALLUOGI A GWEITHWYR CEFNOGI IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL YN SIR DDINBYCH

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol y Rheolwr Gwasanaeth: Ardaloedd ar gyfer y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol a'r adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) i'r Pwyllgor.

Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth mai pwrpas yr adroddiad oedd rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ar y cynnydd o ran uno swyddogaeth reoli'r gwasanaethau ar ôl i'r cyfnod ymgynghori gyda'r holl staff a oedd yng nghwmpas y gwasanaeth newydd ddod i ben. Roedd hefyd yn cynnwys manylion y dangosyddion arfaethedig a fyddai'n cael eu defnyddio i fesur effeithiolrwydd y Gwasanaeth wrth ddarparu canlyniadau, unwaith y byddai'r strwythur rheoli newydd wedi'i roi ar waith ar 1 Ebrill 2017.

Er y byddai'r Gwasanaeth yn gwneud arbedion ariannol drwy uno'r strwythur rheoli, nid oedd unrhyw aelod o staff wedi'i ddiswyddo, ac roedd un aelod o staff wedi'i adleoli. Byddai cynllun busnes newydd yn cael ei lunio unwaith y byddai'r Gwasanaeth newydd yn weithredol ym mis Ebrill. Byddai'r Gwasanaeth yn canolbwyntio ar ddarparu llawer o wasanaethau o fath sy'n ailalluogi, yn hytrach na gwasanaethau a oedd yn creu dibyniaeth ar ofal cymdeithasol, gan yr ystyrid bod y dull hwn yn gwella bywydau defnyddwyr y gwasanaethau yn y tymor hir.

Gan ymateb i gwestiynau gan yr aelodau, dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth:

- mai'r sail resymegol ar gyfer uno'r tri gwasanaeth hwn mewn un strwythur rheoli oedd sicrhau eu bod yn gweithio'n effeithiol gyda'i gilydd, gan ategu ac ychwanegu at sgiliau arbenigol ei gilydd;
- mewn perthynas â rheoli rhyddhau pobl o Ysbyty Glan Clwyd, bod hyn yn cael ei wneud drwy 'glwstwr camu i lawr', 1 o 5 yn y Sir – 3 yng ngogledd y Sir (gan gynnwys y 'clwstwr camu i lawr') a 2 yn y de;
- na fu unrhyw achos o oedi wrth drosglwyddo gofal ym mis Ionawr na mis Chwefror 2017 oherwydd unrhyw fethiant gan Adran y Gwasanaethau

Cymdeithasol. Achos yr oedi oedd problemau roedd darparwyr gofal yn eu cael wrth geisio recriwtio staff, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig;

- roedd gwaith ar fynd ar hyn o bryd gyda'r Bwrdd Iechyd i ystyried a ellid defnyddio gwelyau gofal preswyl 'gwag' yn y Sir ar gyfer y cyfnodau cyn rhyddhau cleifion o'r ysbyty, tra roedd pecynnau gofal unigol yn cael eu trefnu ar gyfer y cleifion. Roedd hwn yn faes cymhleth a oedd yn gofyn bod darparwyr gofal annibynnol yn cydweithio. Fodd bynnag, roedd potensial yma i allu defnyddio gwelyau'r ysbyty at ddibenion meddygol;
- Roedd Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (CSSIW) ar hyn o bryd yn ystyried yr hyn y gellid ei wneud o fewn y sector gofal nyrsio er mwyn lleihau'r pwysau ar welyau mewn ysbytai, gan gynnwys a ellid llacio'r angen am sicrhau bod gofal nyrsio ar gael ar y safle bob awr o'r dydd pe bai trefniadau digonol ar waith i alw am ofal nyrsio, pe bai ei angen; ac
- O fis Ebrill 2018 ymlaen, dan ddarpariaethau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, byddai angen i'r Gwasanaeth Iechyd ac i awdurdodau lleol sefydlu cyllidebau cyfun i wario ar gartrefi gofal, gan geisio gwella canlyniadau ar gyfer defnyddwyr y gwasanaeth a gwella eu lles yn gyffredinol. Roedd gwaith ar fynd ar hyn o bryd mewn perthynas â datblygu'r cyllidebau cyfun ac roedd disgwyl i adroddiad gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau ar 6 Ebrill 2017 ar y cynnydd hyd yma yn Sir Ddinbych mewn perthynas â chyllidebau cyfun ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol.

Wrth ddod â'r drafodaeth i ben, bu i'r Pwyllgor annog y swyddogion i barhau i weithio gyda'r Bwrdd Iechyd er mwyn gwella canlyniadau ar gyfer y trigolion, gan sicrhau eu bod yn gallu bod yn annibynnol eto a pharhau i fod yn annibynnol am fwy o amser ac, o ganlyniad, yn llai dibynnol ar wasanaethau gofal cymdeithasol. Felly:

Penderfynwyd:

- i) derbyn yr adroddiad a chefnogi'r dull a fabwysiadwyd i ddarparu Gwasanaeth Byw'n Annibynnol â Chymorth, Ailalluogi a Gweithwyr Cefnogi Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn Sir Ddinbych, yn amodol ar yr uchod; a***
- ii) chyflwyno'r pecyn cyllidebau iechyd a gofal cymdeithasol cyfun, unwaith y bydd ar ei ffurf derfynol, i Bwyllgor Archwilio er mwyn ei archwilio'n fanwl.***

8 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO

Cyflwynodd y Cydlynnydd Archwilio adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) yn gofyn i'r Aelodau adolygu rhaglen waith y Pwyllgor gan roi diweddariad ar faterion perthnasol.

Cyfeiriodd y Cydlynnydd Archwilio at adran 5 yn yr adroddiad a'r eitemau diwygiedig a gynhwysid yn rhaglen y Pwyllgor Archwilio Cymunedau gan Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio. Roeddent yn cynnwys:

- amnewid adroddiad Adolygu Darpariaeth Ysgolion Cynradd yn Ardal Rhuthun – gohiriwyd hyd nes y byddai'r adolygiad wedi dod i ben ac ymateb Gweinidogol ar Ysgol Llanbedr Dyffryn Clwyd wedi'i dderbyn – am adroddiad Rheoleiddio Dyfeisiau a Pheiriannau Hedfan Di-yrwr;
- cyfeirio rheoli dŵr yn Nglasdir at Grŵp Ardal Aelodau Rhuthun fel mater lleol;
- gwneud cais i'r Pwyllgor ystyried adroddiad gan yr Adran Gynllunio a Gwarchod y Cyhoedd ar y cynnig a gyflwynwyd i'r Cyngor Sir ar 31 Ionawr 2017 ynglŷn â pharcio ceir am ddim i ddeiliaid bathodyn anabledd;
- trefnu bod eitemau'r Gwasanaeth y Tu Allan i Oriau ac Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru ar y rhaglen ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor yn yr hydref;
- gwahodd Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru i Sesiwn Frifffio'r Cyngor ar ôl etholiadau lleol mis Mai.

Penderfynwyd: yn amodol ar yr uchod, gymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol fel ag y mae yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

9 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

Nid oedd adborth i'w dderbyn.

Diolchodd y Cadeirydd i aelodau'r Pwyllgor am eu cyfraniad dros y 5 mlynedd ddiwethaf. Talodd deyrnged i'r Cynghorydd Cefyn Williams, a oedd wedi penderfynu peidio â sefyll yn yr etholiad y tro hwn, am ei gefnogaeth, ei bresenoldeb ac am rannu ei brofiad i gynorthwyo wrth lywio'r Pwyllgor.

Diolchodd y Cynghorydd Martyn Holland i'r Cadeirydd am reoli'r cyfarfodydd yn dda.

Daeth y cyfarfod i ben am 11:23am.